

ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ & URBANISMUS

Sitte – obhajoba rostlé struktury

- pozitiva rostlé městské struktury (Sitte):
 - ▣ malebnost a umělecká hodnota (→ turistický ruch)
 - ▣ účelná orientace staveb – vyniknutí a působivost
 - ▣ veřejné budovy při sobě
 - ▣ uzavřenost náměstí – estetická hodnota, důležitost místa
 - ▣ přiměřená velikost náměstí – poměr výšky budov a šířky/hloubky náměstí
 - ▣ nepravidelnost
 - ▣ prostorové koncepce (barokní) – divadelní perspektiva

Sitte – kritika moderních zásahů

- negativa moderních systémových regulací (Sitte):
 - stavba měst = technický problém
 - architektonické hledisko:
 - geometrický střed x vyniknutí stavby
 - osamocenost stavby x vizuální dojem
 - oddělení bloků budov z okolního prostoru
 - rozměr se nerovná účinku
 - prostorové a funkční hledisko:
 - množství křižovatek zpomaluje provoz; chodec
 - projektování vévodí dopravní požadavky
 - kruhová „náměstí“ – orientace ↓, bulváry – vedro,

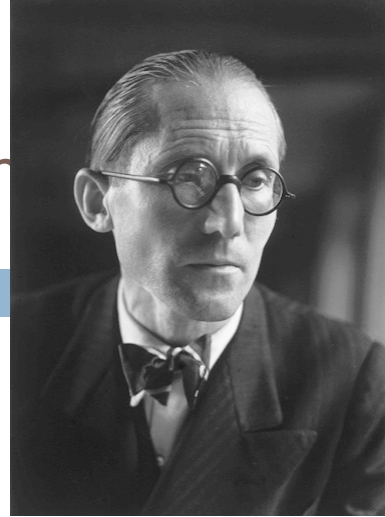
Sitte - citáty

- *„Před velkými veřejnými budovami by však měla být alej přerušena, protože estetická újma je nepochybně mnohem větší než malý hygienický užitek.“*
- *„Způsob života našich předků byl příznivější pro umělecké ztvárnění městské zástavby než náš přesně propočítaný současný život, v němž se sám člověk stává strojem.“*
- *„O tom, že bezkonceptnost vede k bezobsažnosti urbanistických řešení svědčí vůbec největší „parcelace“, kterou je vymezení území jednotlivých států Severní Ameriky.“*

Kritika Sitteho přístupu?

- Kritika, kontroverze Sitteho myšlenek?
 - ▣ uměleckost jeho přístupu – subjektivita malebnosti
 - ▣ částečné neuvědomění si technického a společenského vývoje
 - ▣ *„nepravidelnosti umožňují snadnější orientaci ve spleti ulic“ – ???*
 - ▣ *„Na frekventovaných křižovatkách se musí dokonce jezdit krokem a každý, kdo často jezdí vozem, ví, že v moderních čtvrtích se tak nikam dobře nedostane, zatímco v úzkých, provozem přeplněných ulicích starého města lze projet*

Le Corbusier (Charles-Édouard Jeanneret)

- 1887 – 1965
- nar. ve Švýcarsku, působil ve Francii
- *„Jsem samouk a jsem zvědavý. Nemám žádnou školu, nemusel jsem se tudíž pracně odnaučovat to, co bych se v ní naučil. Nechci se míchat mezi akademiky, neboť člověk nesmí myslet akademicky. Jedinou mou školou je neustálé pozorování přírody a věcí kolem nás.“*
- účelové řešení je krásné řešení – primární formy, racionálně řešené konstrukce
- *„Dům je stroj na bydlení.“*

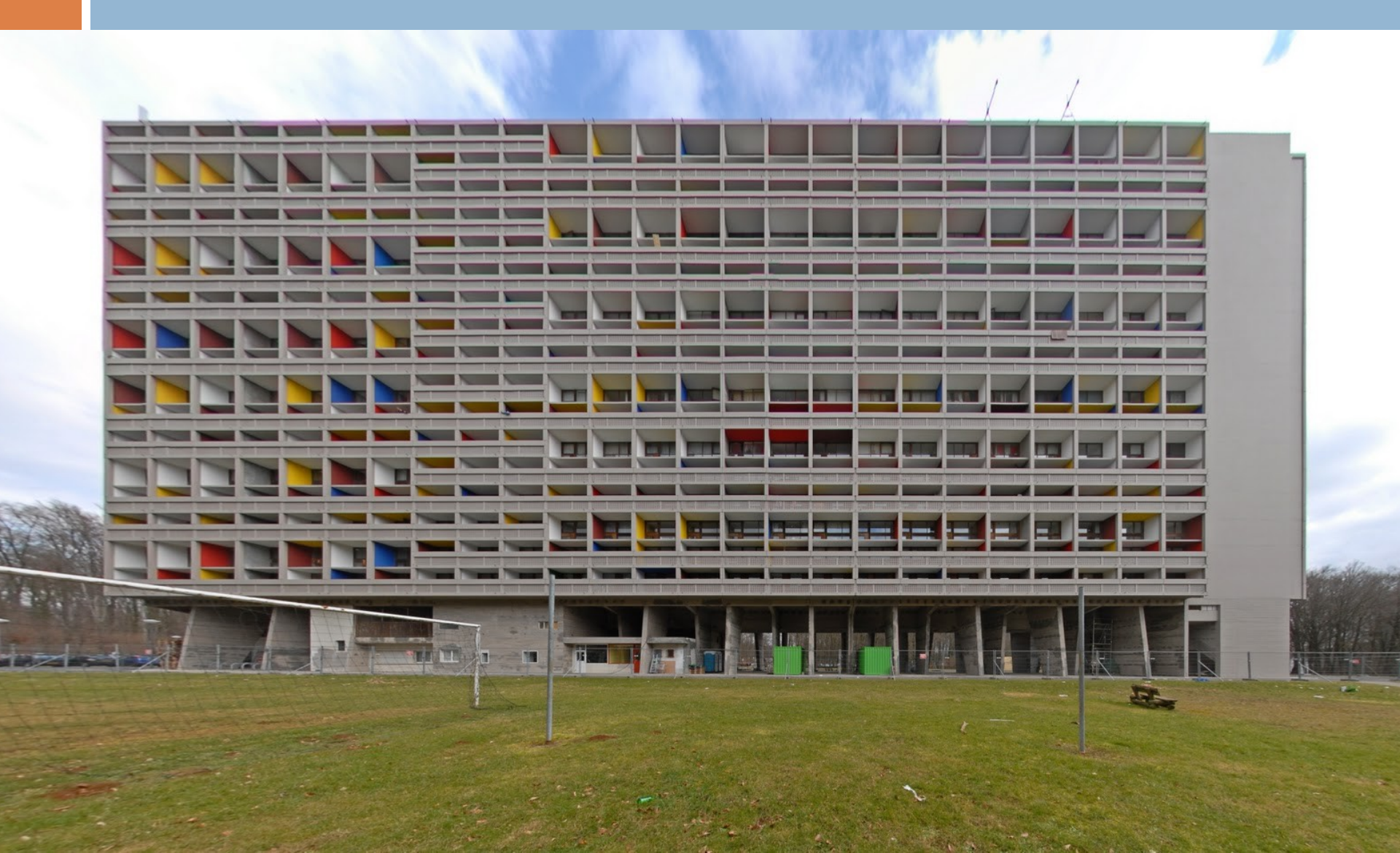
Le Corbusier (Charles-Édouard Jeanneret)

- funkční rozdělení města:
 - bydlení
 - výroba
 - vzdělání
 - doprava
- jeho vize v praxi málo realizovány (razance zásahů do vnitřní struktury měst)
- vliv na plánování měst po II. Světové válce

Unité d'habitation, Marseille

- realizace 1952 (později i v Nantes, Meaux, Berlíně, Briey-en-Foret, Firminy)
- v 7. a 8. patře – společenské prostory, obchody, prádelny, jesle, školky
- střecha – zahrada, bazén, běžecká dráha
- střecha jako náměstí, dům jako loď s palubou
- 337 bytů, 23 typů – hl. dvoupodlažní, pro 2-10 obyvatel

Unité d'habitation, Marseille

Nerealizované projekty

- soudobé město pro 3 mil. obyvatel – projekt pro přestavbu Paříže (1925), Antverp (1933), Rio de Janeiro (1929), Alžíru (1942)
- 1935 – 1937 – 4 návrhy pro firmu Baťa
 - ▣ urbanistický rozvoj Zlína
 - ▣ projekty typových prodejen obuvi
 - ▣ návrh podnikového města Hellocourt ve Francii
 - ▣ pavilon firmy pro Světovou výstavu v Paříži

Chandigarh

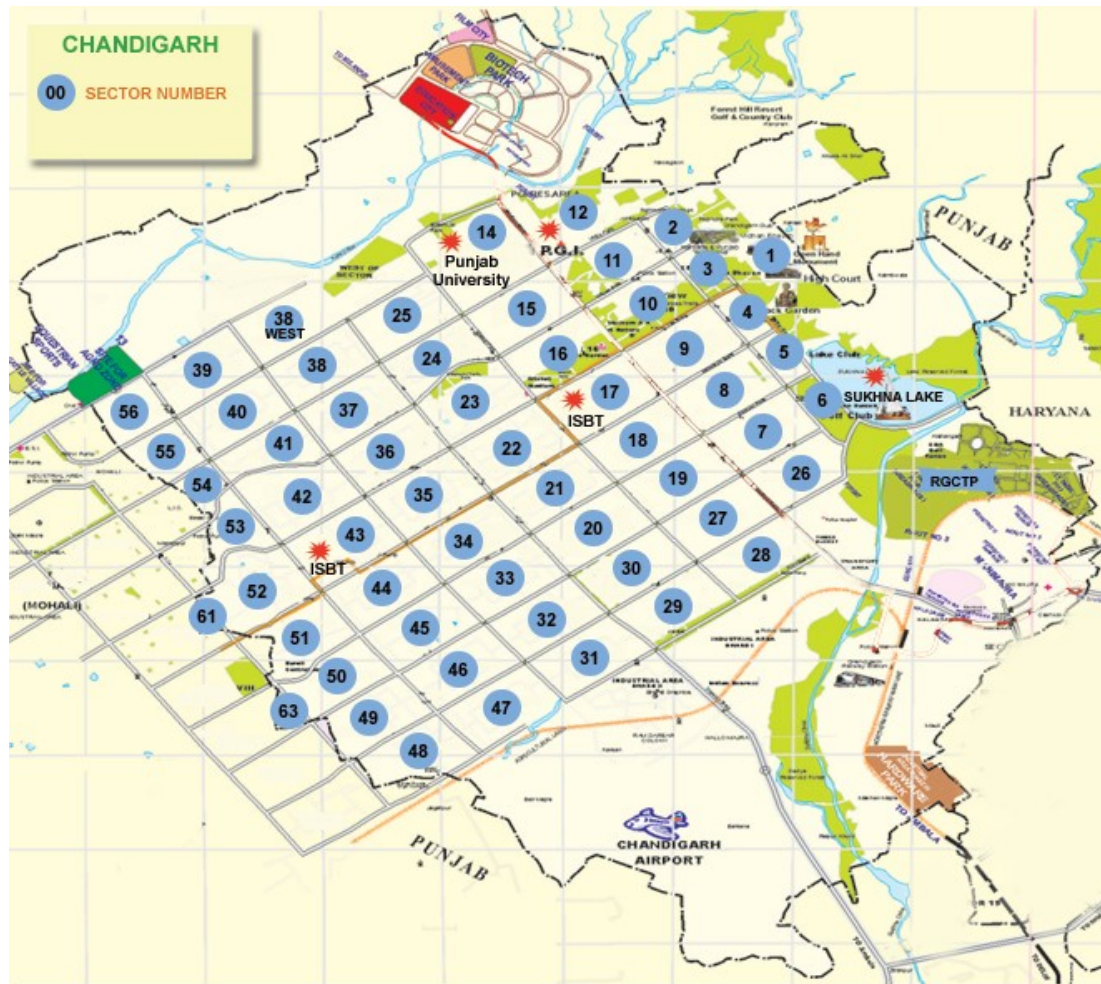
- zadáno premiérem Nehru jako správní centrum Punjabu (později i Huryany)
- moderní město
- velkolepé monumentální město budoucnosti
- symbol nezávislosti a indické demokracie
- původně americký urbanista Mayer a polský Nowicky – projekt organického zahradního města s funkčními zónami dle Athénské charty (bydlení, práce, odpočinek, doprava)

Chandigarh

- 1951 předáno Corbusierovi a spol.
- narovnal strukturu
- 1. fáze – 30 sektorů pro 150 000 lidí
- 2. fáze – 31-47 sektorů pro 350 000 lidí
- bloky 800 x 1200 m

Chandigarh

□ http://chandigarh.gov.in/knowchd_map.htm

Chandigarh

Chandigarh

Chandigarh

Čtení textu

- ve studijních materiálech část textu Současné město
- dvě skupiny:
 - ▣ 1. Andrejka – Klímová
 - ▣ 2. Krejčí – Vítková
- příště (19.3.) diskuze nad prostudovaným textem
- 1.skupina - obhajoba pozitivních přínosů a pokrokových řešení Le Corbusierova přístupu
- 2.skupina - role kritiků a vyzdvižení slabých míst a urbanistických rizik Le Corbusierových